

OUDEREN EN JONGEREN

ONLANGS LAS IK EEN ZEER GOED geschreven roman uit het Rotterdamsche zakenleven. Zeer scherp stonden daarin tegenover elkaar het verantwoordelijkheidsgevoel van den ouderen man en het gebrek aan dit gevoel van verantwoordelijkheid bij den jongeren.

Het zou gevaarlijk zijn, hier te generaliseeren en te zeggen: zóó is het overal en altijd. Met de oudere generatie sterft ook het gevoel van verantwoordelijkheid uit. Gelukkig is het niet zoo.

Maar er was ook iets anders, dat mij trof in dit boek. En wel het relatieve, het betrekkelijke van alle deugd en ondeugd er in.

En nu bedoel ik hiermee niet, dat ook de ouderen, wat hun huwelijksleven betreft, hun lust en zin volgden, en de jongeren dit alleen maar een beetje ruwer en laat ik maar zeggen, eerlijker deden.

Neen. Ik heb hier het oog op het oordeel, dat beide partijen velden over eigen en anderer gedrag. Een beetje meelij en afkeer aan de zijde der jongeren, wanneer de ouderen zich niet hielden aan den hoogen standaard, dien zijzelf als maatgevend voor hun leven hadden aangenomen. Schrik en ontzetting bij de ouderen als ze bemerkten, hoever de jongeren, die toch hun kinderen waren, wel durfden gaan. Vrees voor de toekomst bij hen, en het onprettige gevoel bij de jongeren, dat de veiligheid van het ouderlijke huis niet zoo hecht was, als zij hadden gemeend. Maar nergens een vaste, blijvende grond, waarop oordeel en veroordeeling waren gebaseerd. Een vlottende levensbeschouwing, vlottende normen.

Schuilt niet juist hierin de armoede van velerlei leven?

Gelukkig, er zijn hoogstaande menschen, plichtsgetrouwe karakters, liefhebbende harten, ook nu. Ouderen, die zich geven — jongeren, bij wie de inkeer komt, als ze zien, dat ze daalden beneden het punt, waarop het voor hen mogelijk bleef zichzelf te achten.

Maar het blijft van henzelf afhangen, hoever ze in dit alles zullen gaan.

En als ze, door een of andere gebeurtenis, geraken buiten den tot dusver vasten gang van hun leven, dan raken ze alle houvast kwijt. Omdat hier houvast een deel was van henzelf, van hun levensgewoonten.

Een blijvende houvast buiten ons zelf. Vaste normen, eeuwige waarheden — is dit het niet, waaraan wij, menschen van wisselende stemmingen en wisselende inzichten, behoefte hebben?

En is het niet de grootste rijkdom van hen, die geleerd hebben hun leven te richten naar Gods Woord, dat ze dit houvast buiten zichzelf bezitten? Is dit niet het punt, waar jongen en ouden onder hen, hoe verschillend van aanleg en inzicht ze zijn, elkaar toch steeds weer kunnen ontmoeten? Is dit niet het bezit waarin ze zich, bij alle verschil, toch weer één voelen?

Of — wordt ook door ons vaak te veel gehecht aan wat wij zelf bouwen op dit fundament en te weinig gedacht aan de grondslagen, waarop deze levensbouw rust? Is er daarom soms verwijdering, waar eenheid zijn moest? Misverstand inplaats van een samen strijden, ieder naar eigen aard en leeftijd, voor eenzelfde doel? Ter eere van eenzelfde God?

J. M. W.-W.

„ALLES O. K! DRAAIEN”

NAAR MIJ TER OORE KWAM, ZIJN ER DIT jaar ongeveer duizend kandidaten voor de militaire opleiding tot vlieger in Soesterberg, terwijl er misschien nog geen 20 plaatsen beschikbaar zijn.

„Dat heb je allemaal te danken aan die boeken van Viruly,” zei me een kandidaat, wiens hoofd natuurlijk vol zit met luchtgedachten. „Ze lezen ze allemaal en dat zijn zulke fijne boeken, dat je wel warm moet worden voor het luchtverkeer.”

Alles O.K. Draaien! Dat zegt ook onze minister-president, al is het dan niet met deze technische termen. „Wie niet met het vliegtuig reist, mist veel. En daarom is het mij een raadsel, dat er menschen zijn, die niet door de lucht reizen, als de gelegenheid er is om het wél te doen,” aldus Dr Colijn in zijn inleiding van dit merkwaardige boek, waaraan verscheidene K.L.M.ers met hun directeur aan het hoofd hebben meegewerkt.

Moet je hooren hoe dit boek ontstond. Viruly krijgt bericht, dat hij op Zaterdag om 12 uur bij den directeur moet komen.

Dat kan niet veel goeds beteekenen, meent Viruly. Vroeger op de H.B.S. in Middelburg was dat al zoo, en bij de K.L.M. is het van 't zelfde laken een pakje. Bij den directeur komen houdt in, een flinken uitbrander in ontvangst nemen of nóg erger.

Ditmaal valt het echter mee, tenminste...

„Je moet een boek schrijven,” zegt de directeur. „En in Mei moet het klaar zijn, want dan is het vijftien jaar geleden, dat de eerste kist zijn eerste vlucht naar Londen maakte. En dan moet er van alles zijn — maar óók een boek. Niet een boek vanwege de K.L.M., geen officieele uitgave... maar zoo maar eens een boek, waarin de menschen weer eens wat over de vliegerij kunnen lezen. Maar jij moet het schrijven — een soort herinneringsboek of zoo iets. Enfin, begin maar.”

En dan komen de „ja maars” van Viruly als een stroom, die afgebroken wordt door den directeur met de stereotype opmerking: „Ja, ja... dus met Mei zoo'n boek. En zeg nou niet: dat kan niet, want als de menschen zeggen, dat kan niet en gaan praten, zeg ik altijd: „begin maar vast te werken,” en dan kan het altijd tóch. En hoe je het moet doen, weet ik gelukkig niet... Van dat boek weet ik alleen maar, dat 't in Mei klaar moet zijn. En ik moet een present-exemplaar hebben ook.”

En dan komt de datum 1 Mei in de agenda van den directeur, wat zooveel wil zeggen als dat het onherroepelijk vast staat: 1 Mei verschijnt het boek en jij zorgt, dat het gereed is.

Fijn is dat hoofdstuk met den titel: Op zoek naar dit boek. De jongelui zullen er van gnuiven en dat deed ik ook.

Viruly gaat op zoek naar medewerkers. Hij vindt ze natuurlijk v l i e g e n s v l u g en zelfs door en in de lucht. Hij spreekt met den fotografischen dienst en die levert niet minder dan ± 200 foto-illustraties, waaronder juweeltjes zijn. De chef van den fotodienst, de heer Corsten, die ons ook reeds meer dan eenmaal zoo ter wille was, stelt niet alleen zijn schitterende collectie luchtfoto's beschikbaar, maar hij levert ook zijn bijdrage: „De wereld zwart op wit.”

Wat ge verder in dit werk kunt vinden? Iets over „Onze tijd en onze K.L.M.” Veel interessante bijzonder-

*) Uitgave: Andries Blitz, Amsterdam.